

Wintner, Viktor

Il princípe d'Eperjes, alebo, Vladárske čítanie Jána Webera z Prešova

Graeco-Latina Brunensia. 2020, vol. 25, iss. 1, pp. 225-

ISSN 1803-7402 (print); ISSN 2336-4424 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/GLB2020-1-15>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/142632>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 02. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Weber, Ján. (2019). *Vladárske čítanie*. Transl. Erika Brodňanská, Adriána Koželová, & Erika Juríková. (287 p.). Prešov: Filozofická fakulta PU v Prešove. ISBN 978-80-555-2242-5.

Viktor Wintner

***Il principe d'Eperjes alebo Vladárske čítanie* Jána Webera z Prešova**

Nielen v talianskej Florencii, ale aj vo východoslovenskom Prešove sa novovekí vzdelanci zamýšľali nad otázkou, aký by mal byť ideálny vládca. Na rozdiel od Niccola Machiavelliho však prešovský lekárnik a richtár Ján Weber, autor diela *Lectio principum*, neadresoval svoje vládárske zrkadlo budúcemu vládcovi veľkej ríše, ale budúcim správcom mesta, v ktorom prežil najplodnejšie roky svojho života.

Pri prekladaní tohto diela spojili svoje sily odborníčky z východného aj západného Slovenska: docentky Erika Brodňanská a Adriána Koželová z inštitútu romanistiky na Prešovskej univerzite, ako aj docentka Erika Juríková z katedry klasických jazykov v Trnave. Čitateľa na úvodných stránkach stručne prevádzajú dobovými reáliami Prešova v 17. storočí vysvetľujú aké postavenie v ňom Weber svojho času zastával a akým spisovateľským aktivitám sa popri tom venoval. Zmieňujú sa tiež o jeho dobových literárnych vzoroch, o štylistických osobitostiach jeho jazyka, ako aj o jeho aktívnej znalosti pohanských a kresťanských písomných zdrojov. Čitateľ sa následne dozvedá, že za najväčšie neuhu vtedajšej vrchnosti autor považoval ne-

usporiadaný život, nevedomosť a neochotu sa učiť novým veciam, ktoré však možno vylicitť nasledovaním dobre známej starogréckej zásady *nosce te ipsum*.

Preklad Weberovho diela je strana po strane sprevádzaný dvojjazyčným latinsko nemeckým originálom, ktorý výstižne dokladá (latinsko-nemecko-slovensko-maďarskú) mnohojazyčnosť vtedajšieho meštianskeho života v Prešove. Čitateľ sa tak osobne môže oboznámiť s vizuálnou podobou dobovej knižnej produkcie. Poetické pasáže spisu sú preložené zodpovedajúcou prízvučnou básnickou formou či sa už jedná o daktylský hexameter, elegické distichon alebo alkajskú strofu. Text prekladu je plne vybavený priebežnými vysvetlivkami, ako aj záverečným slovníčkom obsahujúcim autorom spomínané historické či mytologické postavy.

Ako celok je uvedený prekladateľský výtvor dokladom životnosti a vysokej úrovne pestovania latinčiny tak na Prešovskej, ako aj Trnavskej univerzite. Hodnotne napomáha poznaniu novovekej slovenskej literatúry nielen v regionálnom, ale tiež v celoštátnom meradle a zároveň nám ukazuje (ako aj autorky samé v úvode naznačili), čím môže byť vtedajšia literárna tvorba inšpiráciou a poučením aj pre čitateľov dnešnej doby.

Mgr. Viktor Wintner / 475669@mail.muni.cz

Department of Classical Studies

Masaryk University, Faculty of Arts

Arna Nováka 1, 602 00 Brno, Czech Republic

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as image or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.